

---

## IS-BWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL DYDD MERCHER, 18 RHAGFYR 2019

---

**Yn bresennol:** Y Cynghorydd Elfed Williams (Cadeirydd), Y Cynghorwyr Edgar Owen a Dafydd Owen

**Swyddogion:** Geraint Brython Edwards (Cyfreithiwr), Gwenan Mai Roberts (Rheolwr Trwyddedu) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

### 1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y ddau ymgeisydd.

Nodwyd bod y ddau ymgeisydd wedi amlygu nad oeddynt eisiau i'r gwrandawriad gael ei ohirio oherwydd eu habsenoldeb

### 2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

### 3. MATERION BRYD

Dim i'w nodi

### 4. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

**PENDERFYNWYD** cau'r wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitemau canlynol gan ei fod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym mharagraffau 12 ac 13, Rhan 4, Atodiad 12 A, Deddf Llywodraeth Leol 1972. Mae'r paragraffau yma yn berthnasol oherwydd bod gan yr unigolion dan sylw'r hawl i breifatrwydd ac nad oes unrhyw fudd cyhoeddus sy'n gofyn am ddatgelu gwybodaeth bersonol am yr unigolion nac yn gofyn am eu hadnabod. O ganlyniad mae'r budd cyhoeddus o gadw'r wybodaeth yn eithriedig yn gorbwyso'r budd cyhoeddus o'i datgelu.

### 5. CAIS AM DRWYDDED HACNI/HURIO PREIFAT

- Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod. Amlygodd y byddai'r penderfyniad yn cael ei wneud yn unol â pholisi trwyddedu Cyngor Gwynedd. Nodwyd mai pwrpas y polisi oedd gosod canllawiau ar y meini prawf wrth ystyried cais yr ymgeisydd gyda'r nod o ddiogelu'r cyhoedd drwy sicrhau:

- Bod yr unigolyn yn unigolyn addas a phriodol
- Nad yw'r unigolyn yn fygythiad i'r cyhoedd
- Bod y cyhoedd wedi'u diogelu rhag pobl anonest
- Bod plant a phobl ifanc wedi'u diogelu
- Bod pobl ddiameddiffyn wedi'u diogelu
- Bod y cyhoedd yn gallu bod yn hyderus wrth ddefnyddio cerbydau trwyddedig.

Cyflwynodd y Swyddog Trwyddedu adroddiad ysgrifenedig ar gais a dderbyniwyd gan Mr A am drwydded gyrru cerbyd hacni/hurio preifat. Gofynnwyd i'r Is-bwyllgor ystyried y cais yn unol â'r cofnod DBS, y canllawiau ar droseddau a cholffarnau perthnasol. Roedd yr Awdurdod Trwyddedu yn argymhell i'r Is-bwyllgor ganiatáu'r cais.

Nid oedd yr ymgeisydd yn bresennol i ymhelaethu ar ei gais.

**b) PENDERFYNWYD bod yr ymgeisydd yn berson addas a phriodol ar gyfer trwydded gyrrwr cerbyd hacni/hurio preifat gyda Chyngor Gwynedd.**

c) Wrth gyrraedd eu penderfyniad, roedd yr Is-bwyllgor wedi ystyried y canlynol:

- Gofynion 'Polisi Trwyddedu ar gyfer Hurio Preifat a Cherbydau Hacni Cyngor Gwynedd'
- ffurflen gais yr ymgeisydd
- adroddiad yr Adran Drwyddedu ynghyd a'r datganiad DBS

ch) Rhoddwyd ystyriaeth benodol i'r materion canlynol

Derbyniodd yr ymgeisydd gollfarn gan Lys Ynadon Caernarfon a Gwyrfaï (Awst 2000) am fod yn feddw ac afreolus yn groes i adran 91(1) o Ddeddf Trosedd Cyfiawnder 1967. Cafodd ddirwy o £50 a gorchymyn i dalu £30 costau. Yn Ionawr 2007 derbyniodd yr ymgeisydd gollfarn gan Lys Ynadon Gwynedd am ddefnyddio ymddygiad afreolus neu eiriau ymosodol/treisgar/dilornus oedd yn debygol o achosi aflonyddwch, braw neu drallod, trosedd yn groes i adran 5(1)(A) o'r Ddeddf Trefn Gyhoeddus 1986. Derbyniodd 'ryddhad amodol' o 12 mis ynghyd a gorchymyn i dalu costau o £75.00.

d) Ystyriwyd paragraff 2.2 o Bolisi'r Cyngor lle nodi'r nad oes rheidrwydd i berson sydd â cholffarn am drosedd ddifrifol gael ei wahardd rhag cael trwydded, ond bydd disgwyl iddo fod yn rhydd rhag unrhyw gollfarnau am gyfnod priodol fel y nodir yn y Polisi, a dangos tystiolaeth ei fod yn unigolyn addas a phriodol i ddal trwydded. Mae cyfrifoldeb ar yr ymgeisydd i brofi ei fod yn berson addas a phriodol.

Ystyriwyd paragraff 4.5 sydd yn nodi bod Gorchymyn Deddf Ailsefydlu Troseddwy 1974 (Eithriadau) (Diwygio) 2002 yn caniatáu'r Is-bwyllgor ystyried pob collfarn, p'run ai ydynt wedi eu treulio o dan Ddeddf 1974 neu beidio.

Mae paragraff 6 o'r Polisi yn cyfarch troseddau o drais. Ym mharagraff 6.1 nodir, gan fod gyrwyr trwyddedig yn dod i gysylltiad agos ar cyhoedd yn rheolaidd y byddai is-bwyllgor yn mabwysiadu safbwynt cadarn at y rhai hynny sydd â throseddau yn ymwneud a thrais. Mae paragraff 6.5 o'r Polisi yn nodi y bydd cais am drwydded fel rheol yn cael ei wrthod os oes gan yr ymgeisydd fater i'w ystyried (gan gynnwys rhybuddion) am ymosodiad cyffredin a/neu drosedd o dan A4 Trefn Gyhoeddus 1986 sydd yn llai na 3 blynedd cyn dyddiad y cais. Nodi'r

hefyd, ym mharagraff 6.6, y bydd cais yn cael ei wrthod os oes mwy nag un gollfarn am drosedd o natur dreisgar yn erbyn yr ymgeisydd, neu fater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny o fewn y 10 mlynedd diwethaf.

- dd) Daeth yr Is-bwyllgor i gasgliad bod collfarnau 2000 a 2007 yn droseddau o drais, fodd bynnag, gan fod y gollfarn ddiwethaf wedi digwydd dros 12 mlynedd yn ôl (sydd tu hwnt i'r cyfnod 3 blynedd), nid oedd paragraffau 6.5 a 6.6 yn goroesi ac felly nid yn sail i wrthod y cais.
- e) Wedi pwysu a mesur y dystiolaeth ar wybodaeth yn ofalus, roedd yr Is-bwyllgor yn fodlon bod yr ymgeisydd yn berson addas a phriodol i ddal trwydded gyrrwr cerbyd hacni a hurio preifat.

Adroddodd y Cyfreithiwr y byddai'r penderfyniad yn cael ei gadarnhau yn ffurfiol drwy lythyr i'r ymgeisydd.

## 6. CAIS AM DRWYDDED HACNI/HURIO PREIFAT

- a) Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod. Amlygodd y byddai'r penderfyniad yn cael ei wneud yn unol â pholisi trwyddedu Cyngor Gwynedd. Nodwyd mai pwrpas y polisi oedd gosod canllawiau ar y meini prawf wrth ystyried cais yr ymgeisydd gyda'r nod o ddiogelu'r cyhoedd drwy sicrhau:

- Bod yr unigolyn yn unigolyn addas a phriodol
- Nad yw'r unigolyn yn fygythiad i'r cyhoedd
- Bod y cyhoedd wedi'u diogelu rhag pobl anonest
- Bod plant a phobl ifanc wedi'u diogelu
- Bod pobl ddiameddiffyn wedi'u diogelu
- Bod y cyhoedd yn gallu bod yn hyderus wrth ddefnyddio cerbydau trwyddedig.

Cyflwynodd y Swyddog Trwyddedu adroddiad ysgrifenedig ar gais a dderbyniwyd gan Mr B am drwydded gyrru cerbyd hacni/hurio preifat. Gofynnwyd i'r Is-bwyllgor ystyried y cais yn unol â'r cofnod DBS, datganiad yr Asiantaeth Trwyddedu Gyrrwr & Cherbydau, y canllawiau ar droseddau a chollfarnau perthnasol. Roedd yr Awdurdod Trwyddedu yn argymhell i'r Is-bwyllgor wrthod y cais.

Nid oedd yr ymgeisydd yn bresennol i ymhelaethu ar ei gais.

- b) **PENDERFYNWYD nad oedd yr ymgeisydd yn berson addas a phriodol ar gyfer trwydded gyrrwr cerbyd hacni/hurio preifat gyda Chyngor Gwynedd.**
- c) Wrth gyrraedd eu penderfyniad, roedd yr Is-bwyllgor wedi ystyried y canlynol:
- Gofynion 'Polisi Trwyddedu ar gyfer Hurio Preifat a Cherbydau Hacni Cyngor Gwynedd'
  - Ffurflen gais yr ymgeisydd
  - Adroddiad yr Adran Drwyddedu, datganiad DBS a datganiad yr Asiantaeth Trwyddedu Gyrrwr & Cherbydau

- Canllawiau y Sefydliad Trwyddedu
- Clip fideo o ddigwyddiad Ionawr 2019

ch) Rhoddwyd ystyriaeth benodol i'r materion canlynol

Yn Mai 1982, derbyniodd yr ymgeisydd gollfarn am gyfres o droseddau. Roedd y drosedd gyntaf am ddwyn o gerbyd yn groes i Ddeddf Lladrata 1968. Roedd yr ail yn un o fyrgleriaeth, y trydydd am ddifrod troseddol yn groes i adran 1 Deddf Difrod Troseddol 1971 a'r pedwerydd yn un arall am ddwyn o gerbyd. Ar gyfer pob cyhuddiad unigol cafodd orchymyn gwasanaeth cymunedol 150 awr, gorchymyn i wneud cyfraniad at gymorth cyfreithiol o £75.00 a gorchymyn i dalu costau o £75.00.

Yn Nhachwedd 1983 derbyniodd yr ymgeisydd gollfarn gan Lys Ynadon Pwllheli ar un cyhuddiad o geisio dwyn o gerbyd, yn groes i adran 1 o'r Ddeddf Lladrata 1968. Derbyniodd ddirwy o £60.00 a gorchymyn i dalu costau o £3.00. Yn Mai 1985 derbyniodd gollfarn gan Lys Ynadon Pwllheli am gyfres o gyhuddiadau – troseddau yn ymwneud a dwyn yn groes i adran 1 Deddf Lladrata 1968, ac o geisio bwrglera yn groes i adran 9(1)(B) Deddf Lladrata 1968. Derbyniodd ddedfryd o garchar ieuencid am 6 mis a gorchymyn i dalu iawndal o £450.00.

Yn Hydref 1988 derbyniodd gollfarn gan Lys y Goron Caernarfon am gyhuddiad o ymosodiad a arweiniodd at niwed corfforol yn groes i adran 47 Deddf Troseddau yn Erbyn y Person 1861. Derbyniodd ddedfryd o garchar am 9 mis, wedi ei atal am 6 mis.

Yn dilyn digwyddiad yn Ionawr 2019, derbyniodd gollfarn gan Lys Ynadon Gogledd Orllewin Cymru (Medi 2019) am ymyrraeth beryglus ag offer traffig, yn groes i adran 22A(1)(c) Deddf Traffig Ffordd 1988. Derbyniodd ddirwy o £250.00, gorchymyn i dalu costau o £775.00 a gordal dioddefwr o £30.00.

Amlygwyd bod Heddlu Gogledd Cymru wedi datgelu gwybodaeth ychwanegol mewn perthynas â digwyddiad Ionawr 2019 o'r ymgeisydd, wrth yrru tacsï ac yn cludo teithwyr, yn symud rhwystrau ffordd ar gau. Cadarnhaodd y Swyddog Trwyddedu bod fideo o'r digwyddiad wedi ei chylchredeg ar wefan gymdeithasol (un a honiwyd a oedd wedi ei dynnu ar ffôn symudol un o'r teithwyr yn y tacsï) o'r ymgeisydd yn symud y rhwystrau. Pan ddaeth y fideo i sylw swyddogion yr Awdurdod Trwyddedu, cyflwynwyd y dystiolaeth i'r Heddlu. Ategwyd bod Swyddog Gorfodaeth o'r Awdurdod Trwyddedu wedi cadarnhau mewn datganiad ei fod yn adnabod yr ymgeisydd fel yr unigolyn yn y fideo. Darlledwyd y fideo i'r Is-bwyllgor.

Nodwyd yn yr adroddiad bod trwydded gyrru tacsï yr ymgeisydd wedi dirwyn i ben ychydig ddyddiau ar ôl i'r ymgeisydd dderbyn collfarn Medi 2019.

- d) Ystyriwyd paragraff 2.2 o Bolisi'r Cyngor lle nodi'r nad oes rheidwydd i berson sydd â cholffarn am drosedd ddifrifol gael ei wahardd rhag cael trwydded. Bydd disgwyl er hynny i berson fod yn rhydd rhag unrhyw gollfarnau am gyfnod priodol fel y nodir yn y Polisi, a dangos tystiolaeth ei fod yn unigolyn addas a phriodol i ddal trwydded. Mae cyfrifoldeb ar yr ymgeisydd i brofi ei fod yn berson addas a phriodol.

Ystyriwyd paragraff 4.5 sydd yn nodi bod Gorchymyn Deddf Ailsefydlu Troseddwy 1974 (Eithriadau) (Diwygio) 2002 yn caniatáu'r Is-bwyllgor ystyried pob collfarn, p'run ai ydynt wedi eu treulio o dan Ddeddf 1974 neu beidio.

Mae paragraff 6 o'r Polisi yn cyfarch troseddau o drais. Ym mharagraff 6.1 nodir, gan fod gyrwyr trwyddedig yn dod i gysylltiad agos ar cyhoedd yn rheolaidd y byddai Is-bwyllgor yn mabwysiadu safbwynt cadarn at y rhai hynny sydd â throseddau yn ymwneud a thrais. Mae paragraff 6.5 o'r Polisi yn nodi y bydd cais am drwydded fel rheol yn cael ei wrthod os oes gan yr ymgeisydd fater i'w ystyried (gan gynnwys rhybuddion) am ymosodiad cyffredin a /neu drosedd o dan A4 Trefn Gyhoeddus 1986 sydd yn llai na 3 blynedd cyn dyddiad y cais. Nodi'r hefyd, ym mharagraff 6.6, y bydd cais yn cael ei wrthod os oes mwy nag un gollfarn am drosedd o natur dreisgar yn erbyn yr ymgeisydd, neu fater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â hynny o fewn y 10 mlynedd diwethaf.

Ystyriwyd paragraff 8.0 o'r Polisi sydd yn cyfarch troseddau o anonstrwydd gyda pharagraff 8.1 yn nodi y cymerir golwg ddifrifol ar unrhyw gollfarn sy'n ymwneud ag anonstrwydd. Mae paragraff 8.2 yn nodi y byddai cais fel arfer yn cael ei wrthod os bydd gan yr ymgeisydd gollfarn am drosedd a restrir, a bod y gollfarn yn llai na 3 blynedd cyn dyddiad y cais. Nodwyd bod y rhestr troseddau yn cynnwys, ymhlith eraill, byrgleriaeth a lladrata.

Mae rhan 12 o'r Polisi yn ymwneud â cholffarnau moduro, fodd bynnag nid yw'r rhestr troseddau moduro yn cynnwys y drosedd o ymyrraeth beryglus mewn offer traffig.

Mae paragraff 14.1 o'r Polisi yn nodi os yw'r unigolyn yn destun cyhuddiad neu wŷs sydd heb ei ateb, gellir parhau i brosesu ei gais, ond er diogelwch y cyhoedd rhoddir ystyriaeth i'r mater, a gallai'r penderfyniad gael ei ohirio nes bod yr achos wedi dod i ben.

Mae rhan 17 o'r Polisi yn ymwneud â thorri deddf, is-ddeddf neu amod trwydded. Nodir ei fod yn annhebygol y rhoddir trwydded i ymgeisydd â ganddo gollfarn neu fater arall i'w ystyried yn gysylltiedig â thorri deddf, oni bai bod cyfnod o 12 mis wedi pasio ers yr achos mwyaf diweddar.

Yn ychwanegol i'r ddeddfwriaeth a'r Polisi, gofynnwyd i'r Is-bwyllgor ystyried canllawiau y Sefydliad Trwyddedu mewn perthynas ag addasrwydd a phriodoldeb ymgeiswyr am drwydded gyrru tacsî. Tynnwyd sylw yn benodol at baragraff 4.15 o'r canllaw, sydd yn argymhell,

*“Any offence committed, or any unacceptable behaviour reported whilst driving a hackney carriage or private hire vehicle...will be viewed as aggravating features, and the fact that any other offences were not connected with the hackney carriage and private hire trades will not be seen as mitigating factors.”*

A pharagraff 4.26 sydd yn nodi,

*“A driver has direct responsibility for the safety of their passengers, direct responsibility for the safety of other road users and significant control over passengers who are in the vehicle. As those passengers may be alone, and may also be vulnerable, any previous convictions or unacceptable behaviour will weigh heavily against a licence being granted or retained.”*

- dd) Daeth yr Is-bwyllgor i gasgliad bod collfarnau 1982 a 1988 yn droseddau o drais. Fodd bynnag, gan fod y gollfarn ddiwethaf wedi digwydd dros 31 mlynedd yn ôl (oedd tu hwnt i'r cyfnod 3 blynedd), nid oedd paragraffau 6.5 a 6.6 yn goroesi ac felly nid yn sail i wrthod y cais. Daeth yr Is-bwyllgor i gasgliad bod collfarnau

1982, 1983 ac 1985 yn droseddau o anonestrwydd, fodd bynnag, gan fod y gollfarn ddiwethaf wedi digwydd dros 34 mlynedd yn ôl (oedd tu hwnt i'r cyfnod 3 blynedd), nid oedd paragraffau 8.2 yn goroesi ac felly nid yn sail i wrthod y cais.

Wrth ystyried collfarn Medi 2019, daeth yr Is-bwyllgor i gasgliad nad oedd yn disgyn o fewn cynnwys rhan 12 o'r Polisi (collfarnau moduro) ac felly nid oedd yr argymhelliad o blaid gwahardd yn goroesi. Er hynny ystyriwyd bod y digwyddiad yn ymwneud â thorri deddf ac yn disgyn o fewn cynnwys rhan 17 o'r Polisi. Gyda'r digwyddiad wedi digwydd llai na 12 mis yn ôl roedd paragraff 17.1 o'r polisi yn berthnasol ac yn argymhell gwrthod y cais.

Er yn ymwybodol nad yw darpariaethau'r Polisi yn orfodol a gall gwro oddi wrtho os yw ffeithiau'r achos yn cyfiawnhau hynny, rhoddodd yr Is-bwyllgor ystyriaeth i baragraff 5.1 o'r Polisi. Yn yr achos yma, nid oedd y ffeithiau yn cyfiawnhau gwro oddi ar yr argymhelliad o wrthod y cais.

Ystyriwyd nad oedd diffyg darpariaeth berthnasol yn y Polisi yn golygu na ellid gwrthod cais. Eglurwyd petai'r Is-bwyllgor o'r farn bod collfarnau, ynghyd a materion eraill yn golygu nad yw'r ymgeisydd yn addas a phriodol i ddal trwydded gyrrwr hacni / hurio preifat, yna gellid gwrthod y cais gyda chefnogaeth ac arweiniad y Sefydliad Trwyddedu.

Ystyriwyd bod digwyddiad Ionawr 2019 yn un difrifol iawn. Tra yn yrrwr tacs trwyddedig bu i'r ymgeisydd symud rhwystrau ffordd er mwyn parhau gyda'i daith. Gweithredodd yn anghyfreithlon a dangosodd ddiffyg gwerthfawrogiad at iechyd a diogelwch y teithwyr gan eu rhoi mewn sefyllfa o risg sylweddol.

Yn nhyb yr Is-bwyllgor, nid oedd paragraff 14.1 o'r Polisi yn berthnasol yn yr achos yma gan nad oedd sefyllfa lle mae'r ymgeisydd yn disgwyl dyfarniad mewn perthynas â chyhuddiad yn ei erbyn. (Nodwyd bod y digwyddiad yn destun apêl yn Llys y Goron). Fodd bynnag, cyfeirio at wŷs heb ei ateb mae'r Polisi ac ystyriwyd bod y wŷs a dderbyniodd yr ymgeisydd yn Ionawr 2019 wedi ei ateb oherwydd iddo gael ei gollfarnu gan Lys Ynadon Caernarfon yn Medi 2019. O ganlyniad, gan nad yw paragraff 14.1 yn berthnasol, nid oedd yr Is-bwyllgor o'r farn bod sail i ohirio'r cais oherwydd yr apêl i Lys y Goron.

Wedi pwysu a mesur y dystiolaeth ar holl wybodaeth yn ofalus, nid oedd yr Is-bwyllgor yn fodlon bod yr ymgeisydd yn berson addas a phriodol i ddal trwydded gyrrwr cerbyd hacni a hurio preifat.

Adroddodd y Cyfreithiwr y byddai hawl i'r ymgeisydd gyflwyno apêl yn Llys Ynadon Caernarfon yn erbyn penderfyniad yr Is-bwyllgor ac y dylid gwneud hynny i Brif Weithredwr, Llys Ynadon Llandudno o fewn 21 diwrnod o dderbyn llythyr yn cadarnhau penderfyniad yr Is-bwyllgor.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.15 y.b. a daeth i ben am 11.00 y.b.

**CADEIRYDD**